

**Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Pencapaian Akademik Pelajar Tahun 4 Perdana,
Jabatan Pendidikan Teknikal Dan Kejuruteraan, Sesi 2007/2008, Fakulti Pendidikan
UTM, Skudai**

Othman Bin Md. Johan & Rahmadhaniah Binti Abdul Majid
Fakulti Pendidikan,
Universiti Teknologi Malaysia

Abstrak : Kajian ini dijalankan untuk mengenalpasti faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian akademik pelajar tahun Empat Perdana, Jabatan Pendidikan Teknikal dan Kejuruteraan, Sesi 2007/2008, Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia. Seramai 108 orang daripada keseluruhan populasi responden iaitu 150 orang pelajar tahun 4 Perdana Sarjana Muda Teknologi serta Pendidikan (Kejuruteraan Awam, Kejuruteraan Elektrik, Kejuruteraan Jentera dan Kemahiran Hidup) telah terlibat dalam kajian ini. Soal selidik yang digunakan telah memperolehi nilai kebolehpercayaan 0.789. Data dalam kajian ini telah dianalisis dengan menggunakan SPSS versi 13.0 bagi mendapatkan nilai kekerapan, peratus, min dan Ujian t. Dapatan kajian ini menunjukkan faktor pensyarah merupakan faktor yang paling tinggi dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar. Ini diikuti dengan faktor rakan dan faktor minat. Kajian ini juga mendapati bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara persepsi pelajar lelaki dengan pelajar perempuan terhadap semua faktor tersebut dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar.

Katakunci : faktor, pencapaian akademik pelajar

Pengenalan

Memang tidak dinafikan sejak awal penubuhannya lagi, Universiti Teknologi Malaysia telah berkembang pesat terutamanya dalam memperkenalkan pendidikan bercorak teknikal. Ini kerana aktiviti pengajian dan pembelajaran yang berasaskan teknologi adalah penting untuk menghasilkan tenaga kerja yang berkemahiran serta selaras dengan kehendak pembangunan sebuah negara.

Atan Long (1980), menyatakan bahawa proses pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah merupakan satu interaksi antara 3 faktor penting iaitu pelajar, guru, dan isi pelajaran. Ketiga-tiga faktor ini dikelilingi oleh persekitaran pelajaran. Tujuan utama pengajaran dan pelajaran di dalam mana-mana situasi ialah untuk pelajar menguasai suatu pelajaran atau ilmu. Secara umumnya, pencapaian akademik adalah hasil atau peralihan dari sesuatu yang mengandungi ilmu pengetahuan tinggi dan mendalam (Kamus Dewan:19,195).

Pembelajaran di institusi-institusi pengajian tinggi adalah pembelajaran formal yang berorientasikan kepada teori pencapaian yang dinilai dan disahkan oleh pihak tertentu disamping penghargaan melalui penganugerahan ijazah. Matlamat sesebuah institusi pengajian tinggi adalah jelas iaitu melahirkan graduan yang berjaya dalam pencapaian akademik dan sahsiah.

Secara amnya pencapaian akademik adalah penentu kepada taraf pencapaian individu dalam sesuatu peperiksaan rasmi yang diambilkan peperiksaan awam dibawah Kementerian Pelajaran. Menurut Carter V.Good (1973) dalam Abdul Jalil (1997), pencapaian adalah sebagai penyelesaian dan kecekapan yang diperolehi dalam sesuatu kemahiran, pengetahuan atau kemajuan yang diperolehi secara semulajadi yang tidak terlalu bergantung kepada kecerdasan akal fikiran.

Selaras dengan itu, segala permasalahan yang berlaku dalam proses pembelajaran ini akan menggalakkan usaha dan cita-cita sesebuah institusi pengajian tinggi selain mempunyai minda yang cemerlang, terdapat faktor lain yang akan mempengaruhi pencapaian akademik mereka. Maka, tujuan kajian ini dilakukan adalah untuk mengetahui faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian akademik pelajar Tahun 4 Perdana, Jabatan Teknikal dan Kejuruteraan, Sesi 2007/2008, Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.

Pernyataan Masalah

Daripada latar belakang masalah di atas didapati pencapaian akademik pelajar adalah dipengaruhi oleh pelbagai faktor. Daripada kajian ini, pengkaji ingin mengkaji faktor yang mempengaruhi pencapaian akademik pelajar Tahun Empat

Perdana, sesi 2007/2008, Jabatan Pendidikan Teknikal dan Kejuruteraan, Fakulti Pendidikan, UTM, Skudai.

Objektif Kajian

Objektif kajian ialah untuk mengetahui faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian akademik pelajar Tahun 4 SPA, SPE, SPJ dan SPH. Kajian ini dilakukan dengan tujuan:-

- a) Mengenalpasti faktor pensyarah mempengaruhi pencapaian akademik pelajar
- b) Mengenalpasti perbezaan antara persepsi pelajar lelaki dengan persepsi pelajar perempuan terhadap faktor pensyarah dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar
- c) Mengenalpasti faktor rakan mempengaruhi pencapaian akademik pelajar
- d) Mengenalpasti perbezaan antara persepsi pelajar lelaki dengan persepsi pelajar perempuan terhadap faktor rakan dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar
- e) Mengenalpasti faktor minat mempengaruhi pencapaian akademik pelajar
- f) Mengenalpasti perbezaan antara persepsi pelajar lelaki dengan persepsi pelajar perempuan terhadap faktor minat dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar

Kepentingan Kajian

Dapatan daripada kajian ini diharap dapat memberikan manfaat kepada semua pihak sama ada secara langsung atau tidak.

- i. Supaya pelajar dapat mengetahui faktor yang mempengaruhi pencapaian akademik mereka dan seterusnya mereka dapat mengetahui kelemahan mereka dan dapat memperbaikinya pada masa akan datang.
- ii. Memberi panduan kepada pihak Kementerian Pengajian Tinggi ataupun pihak Universiti Teknologi Malaysia (UTM) sendiri khususnya pihak Fakulti Pendidikan untuk merangka dan menyusun atur program pendidikan yang bersesuaian dengan kemampuan serta dapat memberikan manfaat kepada pelajar.
- iii. Menambahkan pengetahuan dan panduan kepada pelajar untuk meningkatkan pencapaian akademik mereka
- iv. Menambahkan sumber rujukan dan menjadi pendorong kepada penyelidik lain membuat kajian kearah meningkatkan lagi keberkesanan sistem pendidikan Negara.

Rekabentuk kajian

Kaedah kajian yang digunakan ini adalah tinjauan berbentuk deskriptif dengan menggunakan kaedah kuantitatif iaitu penggunaan set soal selidik yang diedarkan sendiri oleh penyelidik kepada para responden yang terdiri daripada pelajar Tahun 4 Perdana, Jabatan Pendidikan Teknik dan Kejuruteraan, sesi 2007/2008, Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi

Malaysia. Kajian berbentuk deskriptif akan dapat memberikan gambaran atau maklumat mengenai sesuatu keadaan pada suatu masa tertentu, disamping membantu untuk membuat perancangan pada masa akan datang (Wiersma, 1991). Kajian diskriptif hanya melibatkan penerangan punca dan akibat berdasarkan data yang diperolehi. Dengan lain perkataan, penyelidik tidak boleh memanipulasikan apa-apa faktor atau fenomena yang akan mempengaruhi tingkah laku pencapaiannya (McMillan, 1996)

Borang soal selidik digunakan sebagai alat untuk mendapatkan maklumat yang dikehendaki iaitu faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian akademik pelajar tahun 4, Universiti Teknologi Malaysia. Ada 3 faktor pembolehubah-pembolehubah yang digunakan adalah faktor pensyarah, faktor rakan dan faktor minat. Menurut Mohd Majid Konting (1999), instrument borang soal selidik adalah kaedah yang paling mudah dan cepat untuk memperoleh maklumat penyelidikan.

Populasi dan Persampelan

Populasi kajian adalah pelajar Tahun 4 Jabatan Teknikal dan Kejuruteraan, UTM adalah seramai 150 orang. Oleh yang demikian, sampel yang diambil oleh pengkaji adalah 108 orang dengan menggunakan kaedah persampelan rawak mudah mengikut teknik persampelan oleh Krejcie, R.V dan Morgan.

Instrument Kajian

Untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan dalam kajian ini, penyelidik telah menyediakan 1 set soal selidik. Ia terdiri daripada 2 bahagian iaitu **Bahagian A dan Bahagian B**.

Bahagian A mengandungi 5 soalan yang berkaitan dengan maklumat latar belakang responden. Soalan-soalannya merangkumi jantina, bangsa, kelayakan, kursus dan purata nilai gred (PNGK) keseluruhan yang terkini.

Bahagian B mengandungi 30 soalan yang menghususkan kepada 3 faktor dalam persoalan kajian iaitu faktor minat, faktor pensyarah serta faktor rakan sebaya.

Item-item ini telah dibina sendiri oleh pengkaji hasil perbincangan dan mendapat persetujuan daripada penyelia.

1 Taburan item soal selidik mengikut faktor.

Bahagian	No. Item	Bil. Item
Bahagian A	1,2,3,4, dan 5	5
<u>Bahagian B</u>		
Faktor Pensyarah	1,4,7,10,13,16,19,22,25,28	10
Faktor Rakan	2,5,8,11,14,17,20,23,26,29	10
Faktor Minat	3,6,9,12,15,18,21,24,27,30	10
Jumlah Soalan		35

Bagi mengenalpasti masalah kajian dengan lebih terperinci, skala Likert dari 1 hingga 5 digunakan dalam kajian ini seperti Sangat Tidak Setuju (STS), Tidak Setuju (TS), Hampir Setuju (HS), Setuju (S) dan Sangat Setuju (AS).

2 Taburan Pilihan Jawapan dalam Skala Likert

Skor	Pemeringkatan
1	Sangat Tidak Setuju (STS)
2	Tidak Setuju (TS),
3	Hampir Setuju (HS)
4	Setuju (S)
5	Sangat Setuju (SS).

Kajian Rintis

Sebelum set soal selidik dihantar kepada responden untuk tujuan kajian sebenar, ia terlebih dahulu diuji dari sudut kefahaman pelajar dari segi tatabahasa, isi kandungan, keesahan dan kebolehpercayaannya melalui kajian rintis. Kajian ini juga dilakukan untuk memastikan sama ada item-item yang dinyatakan difahami oleh responden atau tidak. Sekiranya ada item yang tidak difahami, maka pembetulan atau pengubahsuaian pada item akan dilakukan dengan menggunakan struktur ayat yang lebih mudah difahami. Kajian rintis ini telah memilih 10 orang pelajar tahun 4 Ijazah Sarjana Muda Teknologi Serta Pendidikan Kemahiran Hidup (4 SPH)

Dalam menentukan keesahan soalan, maka borang soal selidik ini telah diberikan kepada penyelia sendiri iaitu Profesor Madya Dr. Othman Bin Md. Johan. Dalam menentukan kebolehpercayaan pula, maklumat dan segala data yang diperolehi daripada 10 orang pelajar diambil dan direkodkan dengan menggunakan perisian komputer SPSS versi 13.0. Kebolehpercayaan diperolehi dari segi konsistensi data yang diperolehi. Data dan maklumat 10 orang pelajar tadi direkod dan dianalisis dengan menggunakan perisian SPSS For Windows versi 13.0

Kajian rintis ini telah pun dilakukan pada 10 September 2007. Nilai kebolehpercayaan yang diperolehi bagi setiap faktor adalah seperti berikut:

Jadual 3 Nilai Alpha Cronbach Setiap Item

Faktor yang Mempengaruhi Pencapaian Akademik Pelajar Tahun 4	Nilai Cronbach's Alpha (kebolehpercayaan)
Pensyarah	0.708
Rakan	0.871
Minat	0.659

Dapatan yang diperolehi daripada ujian ini ialah nilai alpha **0.789**. Nilai ini mempunyai kebolehpercayaan yang bersesuaian dengan kenyataan Mohd Majid Konting (1993), meskipun tiada batasan khusus yang boleh digunakan bagi menentukan pekali kebolehpercayaan yang sesuai bagi sesuatu alat ukur, pekali kebolehpercayaan yang lebih daripada 0.60 sering digunakan dan menjadikan rujukan paling minimum untuk diterima. Nilai kebolehpercayaan yang boleh diterima pakai antara 0.6 hingga 1.0.

Analisis Data

Jadual 4 Ujian t mengenai perbezaan antara persepsi pelajar lelaki dengan persepsi pelajar perempuan terhadap faktor rakan berdasarkan nilai signifikan dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar

	Bil	Min	Sisihan Piawai	df	<i>t</i>	Signifikan
Lelaki	31	3.61	.49	106	0.078	.084
Perempuan	77	3.78	.46			

Ujian T telah dijalankan untuk mengenalpasti sama ada perbezaan jantina mempengaruhi persepsi mereka terhadap faktor rakan mempengaruhi pencapaian akademik mereka. Min bagi persepsi pelajar lelaki adalah 3.61 dan perempuan pula adalah 3.78. Berdasarkan jadual 4.10, analisis yang dijalankan pula mendapati nilai *t* yang diperolehi adalah 0.078 (>0.05). Justeru didapati bahawa hipotesis nol terima dan ini menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara persepsi pelajar lelaki dengan pelajar perempuan terhadap faktor rakan dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar.

Seterusnya analisis untuk melihat tahap pada setiap item juga telah dijalankan dan merujuk pada jadual dibawah. Didapati 9 daripada 10 item berada pada tahap yang sama kecuali pada item 11. Jika dilihat pada item 2, tahap persepsi antara pelajar lelaki dengan perempuan mengenai kerjasama oleh rakan-rakan pada tahap tinggi iaitu pada bacaan min 4.10 dan 4.06. Berdasarkan 3 item (item 5, item 14 dan item 17) iaitu persepsi yang berkaitan masalah dengan rakan-rakan, tahap yang diperolehi adalah sama iaitu pada tahap sederhana. Keselesaan bertanya kepada rakan apabila menghadapi masalah dalam pelajaran (item 20) juga menunjukkan persepsi pelajar lelaki dengan perempuan adalah sama iaitu tahap tinggi dengan bacaan min 3.97 dan 3.88. Persepsi mengenai kerjasama dengan rakan-rakan dalam aspek pelajaran dan mengulangkaji bersama juga mencatat tahap tinggi untuk item 23 (4.00 dan 4.31) dan bagi item 26 dengan bacaan min yang sama (3.81). Dalam aspek galakkan yang diberikan oleh rakan-rakan (item 29), tahap yang diperolehi juga sama pada tahap tinggi iaitu pelajar lelaki dengan bacaan min 3.81 dan pelajar perempuan adalah 4.00

Walau bagaimanapun pada item 11 ada perbezaan tahap mengenai persepsi antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan. Tahap persepsi pelajar lelaki terhadap item ini adalah pada tahap sederhana iaitu 3.00 manakala persepsi pelajar perempuan pada item ini tinggi iaitu 3.97. Ini menunjukkan bahawa persepsi pelajar lelaki dalam aspek kerjasama rakan adalah sederhana berbanding pelajar perempuan pada tahap tinggi.

Jadual 5 Ujian t mengenai perbezaan antara persepsi pelajar lelaki dengan persepsi pelajar perempuan terhadap faktor minat berdasarkan nilai signifikan dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar

	Bil	Min	Sisihan Piawai	Df	<i>t</i>	Signifikan
Lelaki	31	3.75	.40	106	0.062	.348
Perempuan	77	3.84	.48			

Ujian T telah dijalankan untuk mengenalpasti sama ada perbezaan jantina mempengaruhi persepsi mereka terhadap faktor minat mempengaruhi pencapaian akademik mereka. Min bagi persepsi pelajar lelaki adalah 3.75 dan perempuan pula adalah 3.84. Berdasarkan jadual 4.13, analisis yang dijalankan mendapati nilai t yang diperolehi adalah 0.062 (>0.05). Justeru didapati bahawa hipotesis nol diterima dan ini menunjukkan ada tiada perbezaan yang signifikan antara persepsi pelajar lelaki dengan pelajar perempuan terhadap faktor minat dalam mempengaruhi pencapaian akademik pelajar.

Seterusnya analisis untuk melihat tahap juga telah dijalankan dan merujuk pada jadual dibawah. Didapati 8 daripada 10 item berada pada tahap yang sama kecuali pada item 9 dan 27. Pada item 3, tahap persepsi pelajar lelaki dengan pelajar perempuan adalah pada tahap sederhana iaitu dengan bacaan min 3.23 dan 2.84. Persepsi mengenai kesediaan memperuntukan masa (item 6), berada pada tahap tinggi iaitu 3.71 dan 3.83. Mengenai kesanggupan mencari bahan rujukan tambahan (item 12), persepsi pelajar lelaki dengan pelajar perempuan yang diperolehi pada tahap tinggi iaitu 3.94 dan 4.10. Minat dalam bidang kemahiran (item 15), persepsi pelajar lelaki dengan perempuan adalah sama pada tahap tinggi iaitu 4.04 dan 4.03. Aspek penumpuan pelajar dalam kelas (item 18) juga pada tahap tinggi iaitu dengan bacaan min yang sama juga iaitu 3.77. Penglibatan pelajar secara aktif dalam kelas (item 21) pula mencatat keputusan pada tahap sederhana sahaja iaitu 3.60 bagi pelajar lelaki dan 3.44 bagi pelajar perempuan. Pada item ke 24, aspek kesungguhan pelajar pula menunjukkan pada tahap tinggi dengan bacaan min bagi pelajar lelaki 4.19 dan pelajar perempuan 4.18. aspek belajar untuk lulus sahaja (item 30), tahap persepsi antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan juga tinggi iaitu 3.90 dan 4.35.

Walau bagaimanapun ada juga perbezaan tahap bagi persepsi pelajar lelaki dengan pelajar perempuan iaitu dari aspek kesanggupan pelajar berhabis duit untuk membeli bahan rujukan. (item 9) Pelajar lelaki pada tahap sederhana iaitu 3.52 bacaan min berbanding pelajar perempuan pada tahap tinggi iaitu 3.70. Ini menunjukkan bahawa pelajar lelaki agak bersederhana dalam membelanjakan duit untuk bahan rujukan berbanding pelajar perempuan. Selain itu dari aspek kesungguhan pelajar (item 27). Pelajar lelaki berada pada tahap sederhana iaitu 3.61 berbanding pelajar perempuan iaitu 4.19 pada tahap tinggi.

Perbincangan Dapatan Kajian

Sebanyak 35 item telah dikemukakan dalam set soal selidik ini. Sebanyak 5 item di bahagian A adalah mengenai profil responden. Selebihnya iaitu 30 item adalah berdasarkan 6 persoalan kajian telah dikemukakan untuk mencapai objektif kajian. Kesemua hasil dapatan kajian ini telahpun dinyatakan dalam bab 4. Perbincangan tentang semua dapatan kajian yang diperolehi adalah seperti berikut:

Dari aspek jantina, hasil kajian mendapati bahawa kerjaya dalam bidang perguruan lebih dimonopoli oleh kaum wanita iaitu 77 orang daripada 108 orang dimana hanya 31 orang adalah daripada kaum lelaki. Secara tidak langsung ini memberi gambaran bahawa kaum wanita lebih berminat terhadap kerjaya ini. Dari segi bangsa pula, bangsa Melayu memonopoli kerjaya ini iaitu seramai 102 orang, dan selebihnya bangsa Cina, India dan lain-lain.

Berdasarkan kelayakan masuk dalam bidang perguruan ini, didapati bahawa pelajar lepasan matriks adalah lebih ramai iaitu 63 orang, diikuti lepasan diploma seramai 27 orang, STPM seramai 16 orang dan lain-lain seramai 2 orang

Berdasarkan kursus para responden pula, kajian mendapati responden dari pelajar Tahun 4 SPH Perdana adalah paling ramai iaitu 49 orang, 4 SPE seramai 28 orang, 4 SPA seramai 22 orang dan selebihnya 4 SPJ iaitu 9 orang. Kursus 4 SPH adalah responden paling ramai

menunjukkan kursus ini memang paling diperlukan kerana subjek Kemahiran Hidup ini ditawarkan di kesemua sekolah menengah dan sekolah rendah di seluruh negara termasuk Sabah dan Sarawak.

Berdasarkan analisis PNGK (Purata Nilai Gred Keseluruhan) pula didapati bahawa kebanyakan pelajar berada pada tahap baik iaitu 104 pelajar memperolehi keputusan antara 3.00 hingga 3.66. Seramai 3 orang pada peringkat cemerlang dengan PNGK antara 3.67 hingga 4.00 dan hanya seorang yang memperolehi PNGK pada tahap sederhana iaitu antara 2.00 hingga 2.99. Ini menunjukkan bahawa tahap pencapaian akademik pelajar-pelajar Tahun Empat Perdana, Jabatan Teknikal dan Kejuruteraan ini adalah baik.

Rujukan

- Azizi Yahaya, Shahrin Hashim, Jamaludin Ramli, Yusof Boon, Abdul Rahim Hamdan (2006). *Menguasai Penyelidikan Dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur: PTS Profesional Publishing Sdn. Bhd.
- Cheng, Kwang Joo & Kwong Keong (1998). *Persepsi dan Sikap Guru Terhadap Kurikulum Baru Sains Sekolah Rendah*. Universiti Malaya: Tesis Sarjana.
- Dewan Masyarakat (September 1997). *Kepentingan Pencapaian Akademik Pelajar*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Earl. V. Pullias, And James B. Young (1977). *Guru adalah Segala-galanya*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Gagne R.M. (1975). *The Condition Of Learning*. New York.
- Hassan Hj. Mohd Ali (1996). *Strategi Belajar yang Berkesan*. Kuala Lumpur: Utusan Publication Distributors.
- Jamaluddin & Mohd Ruddin (1981). *Masalah-masalah Pembelajaran yang Di Hadapi Pelajar UTM*. Manuskrip Tidak Diterbitkan. Universiti Teknologi Malaysia.
- Kamal Basha Madarsha (1986). *Professionalisme: Idealism, Practices an Analysis Of Student Responses On Faculty's Teaching Behavior*. Unpublished Manuscript. University Technology Malaysia.
- Lee Shok Mee (1992). *Pedagogi 3: Penggunaan Psikologi dalam Pengajaran Pembelajaran*. Petaling Jaya: Budimasn Sdn. Bhd.
- Mok Soon Sang (2000). *Ilmu Pendidikan Untuk KPLI*. Kuala Lumpur: Kumpulan Budiman Sdn. Bhd.
- Morgan King (1979). *Introduction to Psychology (2ed)*. New York : Mc. Graw-Hill.
- New Oxford Encyclopedia Dictionary (1987).
- Phua Pect Jen (1999). *Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Pembelajaran Pelajar Lelaki Terhadap Pengurusan Diri dalam Matapelajaran Kemahiran Hidup Bersepadu*. Universiti Teknologi Malaysia: Tesis Sarjana Muda.
- Sulaiman Masri (1996). *Pelajar Cemerlang*. Kuala Lumpur: Publication & Distributors Sdn. Bhd.
- Tamby Subahan Mohd Meerah (1987). *Kurikulum Baru Sekolah Menengah (Sains)*. Kuala Lumpur: Jurnal Pendidikan.
- Watson J.B, (1958). *Research or Teaching Foreign Languarge: In Handball of Research Training*. N.L Grage (ed) 15. Chicago: Rand Mc. Nally and Company.